

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések letöltséje szerint számíljuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. PÁL GÁBOR

A lapba szánt közlemények

előfizetési díjak, hirdetések és cserélpéldányok a lap címére (Csikszereda, Rákóczi-utca) küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők

—: Megjelenik minden szombaton. —:

—: Kéziratokat nem adunk vissza. —:

Kötelező állami biztosítás és annak eredményei.

(II. folytatás)

A kötelező állam életbiztosításnál a következők volnának különösen figyelembe veendő és pedig az életbiztosítás kedvezményét csak a fenntartó lakosság élvezné, t. i. a 15 évet betöltött rész. Az élet végén történő haláleset eseteiben, míg a 15 éven alóli haláleseteiben az életbiztosítási összeg nem volna kiizetendő.

Ezen kényszer életbiztosítás alól senki ki nem vonhatja magát, sem az alól fel nem menthető.

Az életbiztosítási törzskönyvek az állami anyakönyvek kivonatai alapján kiadott községi bizonylatokból állítandók össze s azon élő egyéneknek, kik az anyakönyvi törvény életbe lépte előtt születtek, életkorukat keresztelési bizonylattal tartoznak igazolni az utolsó népszámlálási adatok segítségével.

Minden anyakönyvi és keresztelési bizonylat díj- és bélyegmentesen adandó ki.

Minden községben vannak oly testileg és lelkileg elnyomorodott egyének, kik ezen csekély életbiztosítási díjak lefizetésére képtelenek, ezekért a biztosítási díjakat a községi szegényalap fizetné ki, viszonzás elvénél fogva halál esetén az életbiztosítási díjaknak a leszámolás utáni maradványa a községi szegény-alaphoz volna csatolandó.

Minden község előjárósága személyes és vagyoni felelősség terhe alatt kötelezendő volna, hogy a község az életbiztosítási járulékokat a folyó év végén behajtsa és a legközelebbi postatakarék-pénztárban elhelyezze, s a postatakarék-pénztári betétkönyveket a megyei törvényhatóság első tisztviselőjének betérjessze.

Halál esetére az életbiztosítási összeg a járási számvétség számfeltétele után, a megyei törvényhatóság első tisztviselőjének utalványára szabályszerűen kiállított bélyeges nyugtára volna kiizetendő.

Az életbiztosításra vonatkozó okiratok bizonyítványai, a nyugtákat kivéve, bélyegmentesek volnának.

Ezen kötelező életbiztosításnál a fődolog és az a cél, — hogy az ország lakosságának az a része, mely leginkább rá van szorulva a segítségre, biztosítva legyen, hogy az államháztartás családi és társadalmi kötelezettségeinek minden körülménye között eleget tethessen s hogy az állam jóvedelme semmi körülmények között ne csorbuljon.

Látszólag ezen kötelező életbiztosítás által, az állam a már előbb az életbiztosítótársulatoknak engedély okmányok által már jogokat nyert biztosító társulatoknak versenytársává lett, ez csak látszólagos s minden alapelkülű állítást is: „hogy az összes életbiztosító társulatoknál, melyek az ország területén működnek, nincs egyetlenegy életbiztosító kötvény, mely 185 koronánál nagyobb ne lenne s így a kötelező életbiztosítás nem akadályoz meg senkit, hogy akár tőkeszerzés, akár más okból életét oly magasan ne biztosíthassa, mint akarja, vagy az anyagi helyzete megengedi.

A kötelező életbiztosítással egyidejűleg, mint annak kiegészítő része s avval összefüggésben az összes ingó és ingatlan jég és tűzkár elleni kötelező biztosítás a gyarak kivételével és az elemi csapás szerencsétlenségéből eredő dög esetén: állatbiztosítás.

Ezekben van az ország lakosságának minden vagyona, ebből fizeti a közadóját, nevelleti s ruházza családját, ebből képes áldozni a nemzeti kulturára és az emberi és társadalmi művelődés előmozdítására.

a) Jégbiztosítás:

Az 1911. évben learatott gazdasági termények és szőlőtermés értéke:	
kenyér növényekben	1,425.889.000 K
egyéb gabonafélékben	542.808.000 „
hüvelyesekben	76.363.000 „
kapás növényekben	1,292.397.000 „
kereskedelmi növények	94.500.000 „
takarmány magvak	26.147.000 „
szálas takarmány	992.910.000 „
száraz szalma, réti széna	617.636.000 „
zöldsejtelek	16.228.000 „
szőlő	216.045.000 „
Összesen:	5,361.132.000 K

Az 1911. évi összes mezőgazdasági termények értéke 5,361.142.000 K.

Ezen összegből a jég által nem károsulható gyökönvények értéke 523.303.000 kor.

Jégkár által károsított mezőgazdasági termény értéke 4,738.020.000K.

Az 1911. évi Statisztikai évkönyv XIX. kötetének 318. lapján levő kimutatás szerint az országban jég ellen biztosítva lett mezőgazdasági termény értéke 407,558.000 kor., mely összeg a mezőgazdasági termények értékének (elhagyva a tört számokat) csak mint egy 12 százalékát képezi.

Ezen biztosított összeg után a biztosítók 10,181.000 koronát fizettek ki biztosítási díjakat a biztosító társulatnak. A biztosító társulatok jégkártérítés címén 4,306.000 koronát fizettek.

Ezek szerint a biztosítási díj illeték a biztosított értékének 2 egykeddett százalékát teszi ki, a jégkár biztosítás címen fizetett csak 1 százalék körül mozog. Míg ha a kötelező jégbiztosítás alá tartozó mezőgazdasági termények értéke után minden korona után $\frac{1}{100}$ fillért fizetnének biztosítási díj illeték címén, az évenként 47.380.200 koronát tenne ki, mely összeg a jelenleg biztosított jégbiztosítás címen befizetett díjjárulékok 5-szörösét mulja felül, de biztosítva volna a most biztosítatlan 88 százalék a mezőgazdasági terményeknek s a fentiekre hivatkozva, a legnagyobb valószínűség szerint a díjtételek fedeznék az eljárási költségeket is

b) 1. Kötelező tűz elleni biztosítás:

Tűzbiztosítás tárgyát képezik az 1911. évben learatott mezőgazdasági termény, melynek értéke 5,361,320.000 K mely összegből levonandó a tűzállal nem károsulható termények értéke 690.293.000 K.

Biztosításra kötelezett mezőgazdasági érték. 2. Az ország lakosságának tulajdonát képezi 3,559.140 lakóház érték, a melléképületekkel minden lakóházat 1000 kor-val számítva, értéke 3559,140.000 K 3559,140.000 K.

Az országban levő gyarak ezen számításban felvéve nincsenek.

Tűz ellen kötelező biztosítás összege — 8230,170.000 K.

Az 1911. évben tűz által károsult épületek száma volt 32.368, vagyis az összes épületek értékének egyszázötöd része.

A statisztikai évkönyv XIX. kötet 318. lapján kitüntetett kimutatás szerint, ingók és ingatlanokban 74,768.282 korona értékű tűzkárosodás történt, mely összeg a tűzbiztosításra kötelezett ingók és ingatlanok értékének egyszázadrészt sem, a törteket elhagyva az érték 10 százaléka volt biztosítva, 90% biztosítatlanul.

Ezen alkalommal is nem tartom méltánytalannak a biztosítási díj illetékeknél minden korona érték után $\frac{1}{100}$ fillér díjletét alkalmazását.

III.

Kötelező mindenféle elemi csapás elleni állatbiztosítás.

Az 1911. évi statisztikai évkönyv XIX kötet 318—23. lapján levő kimutatás szerint az ország állatállománya volt:

ló	2,251.481 drb.	ért. ára: 500 K	1125,405.000 K
szarvasmarha	319.121	400	2937,648.400 „
szamár	20.103	40	804.120 „
öszvér	1.850	100	185.000 „
kecske	426.981	30	12,809.930 „
sertés	7,580.446	60	354,826.760 „
juli	8,548.204	20	170,964.080 „
melcsalád	607.986	20	121,597.30 „
Összesen:			4,904,802.128 K

Elemi csapás ellen biztosításra kötelezett érték összesen 4904,802.128 kor.

Az 1911. évben elemi csapás által elpusztult 14,194.120 korona értékű állat, vagyis az összes állatértéknek egy 352-dik része.

Ezen nagy vagyon biztosítva nincsen, csak a „Magyar Gazdák Biztosító Szövetkezeté-“nél 1911-ik évben biztosítva lett.

808 ló	557.510 kor. értékben,
29071 szarvasmarha	11,828.400 „
Összesen:	12,407.910 kor értékben.

Ezen összeg az összes állatállomány 2 egykeddett százalékát.

Biztosítatlanul maradt 97 egykeddett százalék.

Ha minden koronaérték után $\frac{1}{100}$ fillért fizetnének biztosítási díj címén, a díjtételek 49,000.000 tennének ki, — mely összegből a keresetek kifizetése után fennmaradt összegből az idők folyamán oly összeget lehetne alkotni, hogy abból további díjletetés nélkül az összes elemi károkat fedezni lehetne s az állatállomány fejlesztésére tetemes összeget lehetne fordítani.

Az 1911. évi statisztikai évkönyv XIX. kötet szerint biztosítás tárgyát képezte:

Jégkár biztosítás esetére	4738,020.000 K
Termények tűzbizt	4671,030.000 K
Épületek	3559,140.000 K
Elemi csapásnál az állatbiztosítás esetére	4904,802.120 K
Összesen:	13,134,972.120 K

Az 1911. évi statisztikai évkönyv XIX. kötet 318. lap szerint az 1911. év folyamán tűz ellen biztosítva lett . . . 14729,174.000 kor. érték.

Biztosítási díjakra be

lett fizetve 55,331.000 kor.

Előfordult tűzkárookért

ki lett fizetve 34,431.000 kor.

a károsultaknak. Ezen összegben benne foglaltatik az ingók, ingatlanok, gyarakban előforduló biztosítások és az azoknál előforduló káresetekért kiizetett összegek.

(Folyt. köv.)

András ügyvéd által képviselt Tatai József végrehajtatónak javára 390 kor. 78 fill. tartozás s jár. orrejég 1914. évi április hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás után 10- és felülfoglatl és 700 koronára bocsúilt következő ingóságok, u. m. szobaberendezés nyilvános árverésen eladtának.

Mely árverésnek az 1914. V. 688. sz. kiküldétt rendelők végzés folytán a végrehajtást szüvedő lakásán Csikszerezdán lendő megtartására 1914. évi május hó 11. napjának délutáni 1 órája határidőül kiütetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel nyitnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszerezda, 1914. évi április 28-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

511—1914. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alóírott kiküldött kir. végrehajtó ezennel közhírre teszi, hogy a csikszerezdai kir. járásbírósg 1913. évi V. 932. számú végzése folytán Dr. Csédo András ügyvéd által képviselt Imre László honvédszázas végrehajtó részére 305 kor. követelés s jár. orrejég elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől lefoglatl és 950 koronára becsúilt ingóságokra a csikszerezdai kir. járásbírósg 1913. évi V. 932. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglatlított követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szüvedő lakásán Csikszerezdában lendő megtartása határidőül 1914. évi május hó 13-ik napjának d. u. 6 órája kiütetik, amikor a bíróság lefoglatl ingók és pedig: hazibutorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételtárából a végrehajtó követeléseit megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelöléseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vetélár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Csikszerezda, 1914. április hó 25-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

ZSÖGÖD-FÜRDŐN

melegfürdőt ezental mindennap lehet kapni, vasárnap délutánonként masszírozás és tyuk-szem irtó áll a közönség rendelkezésére.

Eladó gépek.

Egy 10 lőerejű motor cseplővel együtt, továbbá gyapjufésülő gépek eladók. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

2-3

Marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.

Szám: 1994—1914.

Pályázati hirdetés munkás jutalomra.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak mult évi no-

vember 27-én 83220. sz. alatt kibocsátott rendelete alapján az 1914. évben kiosztás alá kerülő négy (4) egyenként 100 (egyszáz) koronás munkás jutalomra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak munkaadójuk ajánlása mellett (mely esetben a pályázatok a m. kir. Pénzügyminiszterium 17465. számú rendelete és az illetéki díjjegyzék 14. tétel Q.) pontja értelmében bélyegmentesek) a kamara kerületében illetékes, magyarhonos ipari munkások (kapus, kocsis, gyári szolga és ehhez hasonló szolgálatot teljesítő alkalmazottak kivételével), kik legalább 15 évig (tanoncokét beszámíthatók, évadhoz kötött iparmunkánál egy évad teljes évnek vehető) ipari munkával foglalkoztak s évi keresetük összege 2000 (kettőezer) koronát meg nem halad s akik ezen idő alatt okmányokkal igazolhatólag kiváló szorgalmat és hűséget tanúsítottak.

A pályázatok munkakönyvvel és egyéb szolgálói hiteles bizonyítványokkal felszerelve 1914. évi május 31-éig a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara-hoz adandók be, később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Marosvásárhely, 1914. évi április hó 16.

Bürger,
elnök.

Sz. Szakács,
titkár.

Most jelent meg!

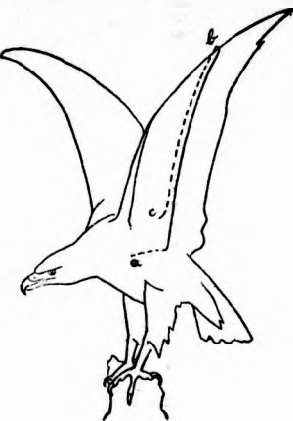
A jegvilág — a sarkkutatások története

Irta: dr. GHOLNOKI JENŐ egyet. tanár.

Temérdek képpel illusztrált kötetünk a tudomány vértanuinak, a Pólusok meghódításáért évszázadokon át folytatott, emberfeletti harcát ismerteti. A szerző maga is híres világtutató s tudós. E nagyrétű írásában élénk tárja azoknak a nagy hősöknek — Hudson, Franklin, Scott — megrázó drámáit, amelyek az örök fagy misztikus küdében lejátszódtak. Ez az első magyar munka, amely az északi és déli Sark meghódításának történetét adja.

A gazdagon illusztrált kötet ára 6 korona s megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Szemere László madártani állomása Csikszögöd.

Elvállalja madarak kitémését — olcsó árak mellett. —

Megjelent: A madár-
KÉZIKÖNYV

131 oldalon 18 ábrával. Ára: 2-40 K.

Mesterséges fészekodvakra megrendelést elfogad.

A hasznos madarak megtelepítése révén parkokban, kertekben a rovarkárok megelőzésére célzertú kihelyezni.

A tavasz beálltával elérkezett a mesterséges fészekodvak kirkásának a véső határideje. Fészekodvak ára: 80 fillértől 1 kor. 50 fillérig darabonként. Megrendeléseket korlátlanul elfogad. Madártani állomás Csikszögöd.

Máma legjobb

Kristály márciusi és
Maláta sör

CSAK A

sörgyár-

BAN KAPHATÓ.

Gyártelep és iroda:
Gál Ferenc

— Gőzsörgyára Csikszerezdán. —
Telefonszám: 36.

Jegy
ADUNK
HASZNÁLTRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSMERTESŰ PANCELLÉ
TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK
Pestmegyei
TAKARÉKPENZTAR
BUDAPEST, KÖTŐ-UTCA, 8.

Kiadó lakás 4 szoba, 1 és mellékhelyiségek Vörösmarti-utca 21. szám alatt kiadó. 1-3

Filó Károly temetkezési intézete Csikszerezda

KÉSZIT:

Elsőrendű butorokat, u. m. szalon, ebédlő háló- és fogadószoza berendezéseket tervrajzszerint szolid árak mellett. — Mintákkal, rajzokkal, költségvetésekkel díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Készítményeiért szavatosságot vállal.

JÓHIRNEVŰ

Nagy Temetkezési Intézetében óriási választékban van a temetkezéshez tartozó mindennemű felszerelés.

10 koronán felüli vásárlásnál szép gyászkoszút díjtalanul bocsássa rendelkezésére a vásárlóknak.

HAJLITOTT BUTOROKBAN

Többféle kivitelben, elsőrendű minőségű készítményűeket tart raktáron. Kapható nagy választékban szék, asztal stb. stb. Az árak gyári árban vannak számítva. Minden egyes darabért szavatol és felelősséget vállal. Nemtetszőket kicseré

Pintér és Parlagi

egyetlen ESTÉLYE

május hó 9-én tartatik meg.

Csupa ujdonság!

Bővebbet a falragaszok!

Elsőrendű műsor!